

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกค่าสินไหมทดแทนคืนจากหน่วยงานของรัฐ

: กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับผู้เสียหาย

กรมทรัพยากรธรณีได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๕๐๑/๒๐๙๗ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมทรัพยากรธรณีได้มีคำสั่งที่ ๑๒๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณี บริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด ได้มีหนังสือที่ ๕๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แจ้งว่า ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๕ เวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น. นายเจริญ บุตรเมือง ลูกจ้างหรือตัวแทนของกรมทรัพยากรธรณีได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ฌร - ๘๒๕๙ กทม. ของกรมทรัพยากรธรณีด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังจนท้ายรถซึ่งหมายเลขทะเบียน ทน - ๙๙๔๕ กทม. และเป็นเหตุให้รถแท็กซี่คันดังกล่าวเสียหลักชนรถโดยสารสาย ๑๖๔ หมายเลขทะเบียน ๑๒ - ๐๖๕๒ กทม. ซึ่งเป็นของบริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด ได้รับความเสียหายเหตุเกิดที่ตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยบริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด ได้ซ่อมแซมรถโดยสารคันดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน ๑๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) และเสียค่าขาดประโยชน์เป็นเงิน ๓๖,๙๘๒.๙๒ บาท (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยแปดสิบสองบาทเก้าสิบสองสตางค์) รวมค่าเสียหายทั้งสิ้น ๔๗,๗๘๒.๙๒ บาท (สี่หมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยแปดสิบสองบาทเก้าสิบสองสตางค์) พร้อมดอกเบี้ย โดยกำหนดให้กรมทรัพยากรธรณีชำระเงินค่าเสียหายทั้งหมด ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ กรมทรัพยากรธรณีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าว หากยังเพิกเฉยจนพ้นกำหนดเวลาจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้สอบสวนแล้ว มีความเห็นว่าการเสียหายได้เกิดขึ้นขณะนายเจริญ บุตรเมือง ตำแหน่งนายช่างสำรวจ ๖ สำนักธรณีวิทยา ปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างการเดินทางไปราชการในวันที่ ๙ ถึง ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๕ โดยได้ใช้ความระมัดระวังในการขับรถราชการ ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แล้วแต่ความเสียหายครั้งนี้ได้เกิดขึ้นเพราะความประมาทของนางธัญลักษณ์ เพชรชนะ คนขับรถยนต์แท็กซี่หมายเลขทะเบียน ทน ๙๙๔๕ กทม. มิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนายเจริญ บุตรเมือง แต่อย่างใด นายเจริญฯ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ

เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุครั้งนี้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขอใช้จำนวนค่าเสียหายดังกล่าวเป็นจำนวนค่าสินไหมทดแทนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ต้องรับผิดชอบจะต้องชดใช้ ซึ่งในกรณีของบริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด ผู้เสียหายได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องกรมทรัพยากรธรณีเป็นจำเลยต่อศาลแขวงดุสิตในคดีแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ๑๖๑๖/๒๕๔๖ แต่ผู้เสียหายรายอื่นไม่ได้ยื่นฟ้องกรมทรัพยากรธรณีเป็นจำเลยแต่ประการใด จึงเป็นกรณีที่ผู้เสียหายจะต้องพิสูจน์ค่าเสียหายเองในชั้นศาลที่ได้ยื่นฟ้องไว้แล้ว ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดดังกล่าว

ต่อมานางหรือนางสาวธัญลักษณ์ เพชรชนะ ซึ่งชักรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (รถแท็กซี่) หมายเลขทะเบียน ทน - ๙๙๔๕ กทม. เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายเจริญ บุตรเมือง เป็นจำเลยต่อศาลแขวงนครปฐมในคดีแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๑๓/๒๕๔๖ ซึ่งศาลพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยนายเจริญ บุตรเมือง ยอมรับผิดต่อโจทก์ในยอดเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) และตกลงผ่อนชำระแก่โจทก์เป็นงวด ๆ งวดละ ๑ เดือน โดยผ่อนชำระงวดละไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) ซึ่งปัจจุบันนายเจริญ บุตรเมือง ได้ผ่อนชำระให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้ว โดยได้ชำระงวดแรกในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และงวดสุดท้ายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และได้มายื่นเรื่องขอรับค่าเสียหายที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมด จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) คืนจากกรมทรัพยากรธรณีตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จากกรณีข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้กรมทรัพยากรธรณีจึงขอหารือการขอรับเงินคืนของนายเจริญ บุตรเมือง ในประเด็นดังนี้

๑. นายเจริญ บุตรเมือง เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดจะมีสิทธิเรียกเงินส่วนตัวที่ได้จ่ายค่าเสียหายไปก่อนแล้ว จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) คืนได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การที่นายเจริญ บุตรเมือง ขอให้กรมทรัพยากรธรณีชดใช้ค่าเสียหายคืนแก่ตนดังกล่าวแล้วนั้นเป็นการใช้สิทธิเกินอายุความหนึ่งปี ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

๓. หากนายเจริญ บุตรเมือง ไม่มีสิทธิขอรับเงินส่วนตัวที่ได้จ่ายค่าเสียหายคืนในกรณีดังกล่าวจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไรบ้างเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่นายเจริญ บุตรเมือง

ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรธรณี) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

ข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรธรณี) ว่า กรณีนี้มีการฟ้องร้องเป็นคดีถึง ๔ คดี ดังนี้

คดีที่หนึ่ง พนักงานอัยการศาลแขวงนครปฐมเป็นโจทก์ฟ้องนายเจริญ บุตรเมือง เป็นจำเลยในคดีอาญาต่อศาลแขวงนครปฐม คดีหมายเลขดำที่ ๑๖๘๔/๒๕๔๕ ฐานความผิด ขับรถโดยประมาทอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลและทรัพย์สินผู้อื่น และเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที ซึ่งศาลแขวงนครปฐมได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๖ ให้จำเลยมีความผิดตามฟ้อง นายเจริญฯ ได้ยื่นอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ แก้อภัยโทษของศาลชั้นต้นให้จำเลยคงมีความผิดเฉพาะฐานไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที พนักงานอัยการจึงยื่นฎีกาและขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกา

คดีที่สอง บริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องนายเจริญฯ เป็นจำเลยที่ ๑ และกรมทรัพยากรธรณีเป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีแพ่งต่อศาลแขวงดุสิต คดีหมายเลขดำที่ ๑๖๑๖/๒๕๔๖ เรื่อง ละเมิด เรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลแขวงดุสิตได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งรับฟ้องจำเลยที่ ๑ เนื่องจากจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ จึงไม่สามารถฟ้องจำเลยที่ ๑ ได้ตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และขณะนี้ศาลแขวงดุสิตได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เพื่อรอให้คดีอาญาที่ศาลแขวงนครปฐมถึงที่สุดก่อน เมื่อข้อเท็จจริงในคดีอาญาดังกล่าวยุติเมื่อใด ให้คู่ความยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาคดีใหม่

คดีที่สาม สหกรณ์แท็กซี่อิสระ จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องนายเจริญฯ เป็นจำเลยในคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดนครปฐม คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๗/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๙/๒๕๔๗ เรื่อง ละเมิด เรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลจังหวัดนครปฐมได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๗ โดยพิงข้อเท็จจริงในคดีอาญาตามคำพิพากษาศาลแขวงนครปฐมให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ซึ่งคดีนี้โจทก์จำเลยไม่ยื่นอุทธรณ์ คดีจึงถึงที่สุดและอยู่ในระหว่างการบังคับคดีของโจทก์

คดีที่สี่ นางหรือนางสาวธัญลักษณ์ เพชรชนะ เป็นโจทก์ฟ้องนายเจริญฯ เป็นจำเลยในคดีแพ่งต่อศาลแขวงนครปฐม คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๑๓/๒๕๔๖ เรื่อง ละเมิดเรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลแขวงนครปฐมได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๖ ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน ๑๕๔,๑๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็น

^๑ มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง

ต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ต่อมาจำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาต่อไป เนื่องจากขาดนัดพิจารณา ซึ่งศาลแขวงนครปฐมได้มีคำสั่งอนุญาตตามคำขอและได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยและจำเลยได้ชำระเงิน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาประนีประนอมยอมความครบถ้วนแล้ว ต่อมานายเจริญฯ ได้มายื่นคำขอรับค่าเสียหายที่ได้ชำระไปดังกล่าวคืนจากกรมทรัพยากรธรณีตามข้อหาหรือข้างต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า เรื่องนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเฉพาะประเด็นที่ว่า การที่นายเจริญฯ ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายในคดีที่สี่ นายเจริญฯจะมีสิทธิเรียกให้กรมทรัพยากรธรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า ในกรณีนี้กรมทรัพยากรธรณีได้มีคำสั่งที่ ๑๒๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เนื่องจากผู้เสียหาย (บริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด) ยื่นคำขอตามหนังสือที่ ๕๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ให้กรมทรัพยากรธรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๔๗,๗๘๒.๙๒ บาท (สี่หมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยแปดสิบสองบาทเก้าสิบสองสตางค์) พร้อมดอกเบี้ยตามข้อ ๓๓^๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และกรมทรัพยากรธรณีได้มีความเห็นตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดแล้วว่า ความเสียหายเกิดขึ้นขณะนายเจริญฯ ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่และได้ใช้ความระมัดระวังในการขับรถยนต์ราชการ ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แล้ว แต่ความเสียหายครั้งนี้ได้เกิดขึ้น เพราะความประมาทของนางธัญลักษณ์ เพชรชนะ คนขับรถยนต์แท็กซี่ มิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนายเจริญฯ แต่อย่างใด นายเจริญฯ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดในครั้งนี้ ซึ่งถือได้ว่านายเจริญฯ ไม่ได้กระทำให้ละเมิดต่อผู้เสียหาย ประกอบกับข้อเท็จจริงในชั้นศาลในคดีที่สองยังไม่เป็นที่ยุติ มีผลให้ในชั้นนี้กรมทรัพยากรธรณีไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายตามมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ของตนกระทำให้ละเมิดต่อผู้เสียหายเท่านั้น ดังนั้น การที่นายเจริญฯ ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ไปก่อนแล้วในคดีที่สี่ และนายเจริญฯ ได้มายื่นขอรับค่าสินไหมทดแทนที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมดคืนจากกรมทรัพยากรธรณีตามบันทึกข้อความของนายเจริญฯ ที่ สธว.๐๑/๘๔๐ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นั้น ในชั้นนี้กรมทรัพยากรธรณีจึงยังไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่นายเจริญฯ ทั้งนี้ จนกว่าคดีที่สองจะถึงที่สุดทำให้ข้อเท็จจริงในชั้นศาลที่มีกรมทรัพยากรธรณีเป็นจำเลยเป็นที่ยุติและหากข้อเท็จจริงในคดีที่สองปรากฏว่ากรม

^๒ ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓๒ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคำขอไว้เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ทรัพย์ากรธรณีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บริษัท สหชนสงธนบุรี จำกัด ซึ่งเป็นโจทก์ นาย เจริญฯ จึงจะมีสิทธิเรียกให้กรมทรัพย์ากรธรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่ตนที่ได้ใช้ค่าสินไหม ทดแทนแก่ผู้เสียหายในคดีที่ได้ตามมาตรา ๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่นายเจริญฯ จะเรียกให้กรมทรัพย์ากรธรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่ ตนได้จำนวนเท่าใดนั้น จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙ ที่กล่าวไว้ข้างต้น ประกอบกับข้อ ๓๘^๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ กรมทรัพย์ากรธรณีจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ ขึ้นพิจารณาว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายเจริญฯ นั้น ความรับผิดของนาย เจริญฯ จะมีด้วยหรือไม่และจำนวนเท่าใด และนายเจริญฯ ได้ใช้สิทธิเรียกให้กรมทรัพย์ากรธรณีชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนคืนภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่นายเจริญฯ ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้เสียหายหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากข้อเท็จจริงในคดีที่สองปรากฏว่ากรมทรัพย์ากรธรณีไม่ต้องรับ ผิดต่อผู้เสียหาย นายเจริญฯ ย่อมไม่มีสิทธิเรียกให้กรมทรัพย์ากรธรณีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่ ตนได้ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๐

^๔ มาตรา ๙ ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียก ให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

^๕ ข้อ ๓๘ ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะ พิจารณาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี ต้อง พิจารณาด้วยว่าจะมีการไล่เบี้ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี้ยให้ชดใช้เพียงใด และให้นำข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๙ มาใช้บังคับกับ การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม